

سلامتی از حقوق اولیه هر کودک است

واکسیناسیون یکی از مهمترین اقداماتی است که پدر و مادر برای سلامتی کودک خود انجام می دهند.

بیماری های عفونی خطرناک، دلیل فوت بسیاری از نوزادان و کودکان خردسال هستند. این در حالی است که به آسانی، با واکسیناسیون کودکان، می توانیم از ابتلای آنها به این بیماری ها جلوگیری کنیم و آنها را برای همیشه ایمن نماییم. در حال حاضر واکسیناسیون از مرگ سه میلیون کودک در سال، در جهان جلوگیری می کند.

چه کسانی به واکسن نیاز دارند؟

واکسن ها معمولا برای نوزادان و کودکان خردسال تجویز می شوند زیرا بدن آنها در مقابل بیماری های خطرناک بسیار آسیب پذیر است.

چه زمانی و در کجا واکسن بزنیم؟

کودکان و بخصوص نوزادان در سن های مختلف بر اساس یک برنامه زمان بندی منظم به واکسن های مختلف نیاز دارند. در کشور ما، واکسیناسیون از زمان تولد نوزاد در زایشگاه یا بیمارستان شروع می شود. در تمام مناطق شهری و روستایی کشور ما، همه مراکز بهداشتی درمانی و خانه های بهداشت واکسیناسیون کودکان را بصورت رایگان انجام می دهند. در این مراکز یک «**کارت مراقبت کودک**» به والدین داده می شود که اطلاعات مهمی در مورد سابقه واکسیناسیون و نحوه رشد کودک در آن نوشته می شود. لازم است از این کارت به دقت نگهداری شود و در هر نوبت مراجعه به مرکز بهداشتی درمانی یا خانه بهداشت، والدین آن را به همراه داشته باشند.

ریشه کنی جهانی فلج اطفال

با قطره خوراکی و واکسن تزریقی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز زیرت یارسانی واکسیناسیون

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
دفتر آموزش و ارتقای سلامت

<http://iec.behdasht.gov.ir>

www.behdasht.gov.ir

ویژه والدین

چند نوبت دیگر و به موقع تکرار شود. (به جدول واکسیناسیون مراجعه کنید)

واکسن تزریقی فلج اطفال: در ۴ ماهگی یک نوبت واکسن تزریقی فلج اطفال همراه قطره خوراکی به کودکان تزریق می شود. این واکسن در واقع تضمین کننده حفاظت بیشتر کودکان در مقابل بیماری فلج اطفال و تقویت بیشتر ایمنی آنها است.

نکته:

واکسن تزریقی فلج اطفال هیچ عارضه مهم و نگران کننده ای ندارد و فقط در تعداد کمی از کودکان ممکن است باعث قرمزی، تورم و درد در محل تزریق شود.

نکته:

به طور کلی، دریافت هم زمان چند واکسن کاملاً بی خطر است و واکسن تزریقی فلج اطفال را می توان هم زمان با سایر واکسن ها تزریق کرد.

کسب اطلاعات درباره واکسن ها و واکسن فلج اطفال

پدر و مادر ها می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر در زمینه واکسن به وب سایت <http://iec.behdasht.gov.ir> وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مراجعه کنند یا با کارکنان بهداشتی مرکز بهداشتی درمانی یا خانه بهداشت بصورت حضوری یا تلفنی مشورت نمایند.

توجه:

در صورت تولد نوزاد در منزل، باید در اولین فرصت ممکن به نزدیک ترین مرکز بهداشتی درمانی یا خانه بهداشت مراجعه نمایید و هر چه سریع تر واکسیناسیون کودک خود را شروع کنید.

جدول واکسیناسیون کودکان کشور ایران

سن کودک	نوع واکسن
بدو تولد	فلج اطفال - سل - هپاتیت ب
دو ماهگی	فلج اطفال - هپاتیت ب - دیفتری - کزاز - سیاه سرفه - هموفیلوس آنفولانزا تیپ ب
چهار ماهگی	فلج اطفال خوراکی و تزریقی - هپاتیت ب - دیفتری - کزاز - سیاه سرفه - هموفیلوس آنفولانزا تیپ ب
شش ماهگی	فلج اطفال - هپاتیت ب - دیفتری - کزاز - سیاه سرفه - هموفیلوس آنفولانزا تیپ ب
۱۲ ماهگی	سرخک - سرخچه - اوریون
۱۸ ماهگی	فلج اطفال - دیفتری - کزاز - سیاه سرفه - سرخک - سرخچه - اوریون
۶ سالگی	فلج اطفال - دیفتری - کزاز - سیاه سرفه

- می‌توانید کودک را پس از واکسیناسیون حمام کنید و یا محل تزریق واکسن را بشویید.

نکته:

واکسیناسیون حتما باید به موقع انجام شود.

نکته:

در صورتی که نتوانستید کودک خود را به موقع برای واکسیناسیون ببرید، در اولین فرصت او را به مرکز بهداشتی درمانی یا خانه بهداشت ببرید و حتما به کارکنان بهداشتی در مورد به موقع نبودن مراجعه بگویید تا برنامه جدیدی در اختیار شما قرار دهند.

نکته:

همیشه واکسن نزدن و یا به تعویق انداختن بدون دلیل آن اشتباه است.

باورهای غلط در مورد واکسیناسیون

برخی پدر و مادرها به دلیل نگرانی‌های نابجا مانند موارد زیر، از واکسیناسیون به موقع کودکان خودداری می‌کنند. آگاه باشید، هیچ یک از نگرانی‌های زیر دلیل درستی برای واکسن نزدن یا به تعویق انداختن آن نیست. همیشه واکسن نزدن یا به تعویق انداختن بدون دلیل آن اشتباه است!

- ابتلا به بیماری‌های خفیف مانند سرماخوردگی، اسهال خفیف یا تب مختصر
- مصرف داروهایی مانند آنتی بیوتیک‌ها
- نارس بودن نوزاد
- ابتلای کودک به سوء تغذیه
- ابتلای کودک به بیماری‌هایی مانند بیماری‌های قلبی، کلیوی، کبدی و ریوی (مثل آسم)
- حضور خانم باردار در منزل
- سابقه حساسیت خفیف در کودک یا بستگان وی
- بیماری‌های عصبی که تحت درمان بوده و کنترل شده اند (مانند صرع)
- ابتلا به زردی در دوره نوزادی
- تغذیه با شیرمادر

همیشه از اقدامات خودسرانه و بدون مشورت متخصصین بهداشتی بپرهیزید. به شایعات و حرف دیگران توجه نکنید. با نزدن واکسن سلامتی کودک خود را به خطر می‌اندازید، ایمنی بدن او را در برابر بیماری‌های خطرناک کم می‌کنید و او را در معرض خطر ابتلا به بیماری قرار می‌دهید. فقط با متخصصین بهداشتی مشورت کنید و واکسیناسیون را حتما به موقع انجام دهید.

نکته:

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر به مراکز بهداشتی درمانی یا خانه‌های بهداشت مراجعه نمایید و یا به وب سایت <http://iec.behdasht.gov.ir> مراجعه کنید.

واکسیناسیون علیه بیماری فلج اطفال

بیماری فلج اطفال چیست؟

یکی از خطرناک ترین بیماری‌های عصر حاضر، بیماری فلج اطفال است. بیماری فلج اطفال یک بیماری ویروسی است که معمولا کودکان خردسال به آن مبتلا می‌شوند. این بیماری سبب فلج دائمی اندام‌ها به خصوص پاها می‌شود. خوشبختانه این بیماری با واکسن قابل پیشگیری است و کشور ما سال‌ها است که عاری از این بیماری است (حدود پانزده سال).

نکته:

باید با ادامه واکسیناسیون به موقع علیه فلج اطفال، کشور را عاری از این بیماری نگه داریم و حق سلامت کودکانمان را به جا آوریم.

متأسفانه این بیماری هنوز در کشورهای افغانستان و پاکستان شایع است و خطر بازگشت مجدد بیماری به کشور و ابتلای کودکان وجود دارد. به همین خاطر وظیفه ما این است که با واکسیناسیون به موقع، سطح ایمنی کودکانمان را در بالاترین حد ممکن حفظ کنیم.

واکسن‌های فلج اطفال کدام است؟

دو نوع واکسن برای پیشگیری از بیماری فلج اطفال وجود دارد:

واکسن خوراکی فلج اطفال (قطره فلج اطفال): از بدو تولد، قطره خوراکی فلج اطفال برای نوزادان تجویز می‌شود که باید برای ایجاد ایمنی کافی و دائمی،